

KULSTOFLAGRING, JORDSUNDHED OG KVÆLSTOFUDVASKNING I ØKOLOGISKE KVÆGSÆDSKIFTER

INSTITUT FOR AGROØKOLOGI

AARHUS UNIVERSITET

ØKOLOGI-KONGRES
18. NOVEMBER 2025

JOHANNES LUND JENSEN
TENURE TRACK ADJUNKT

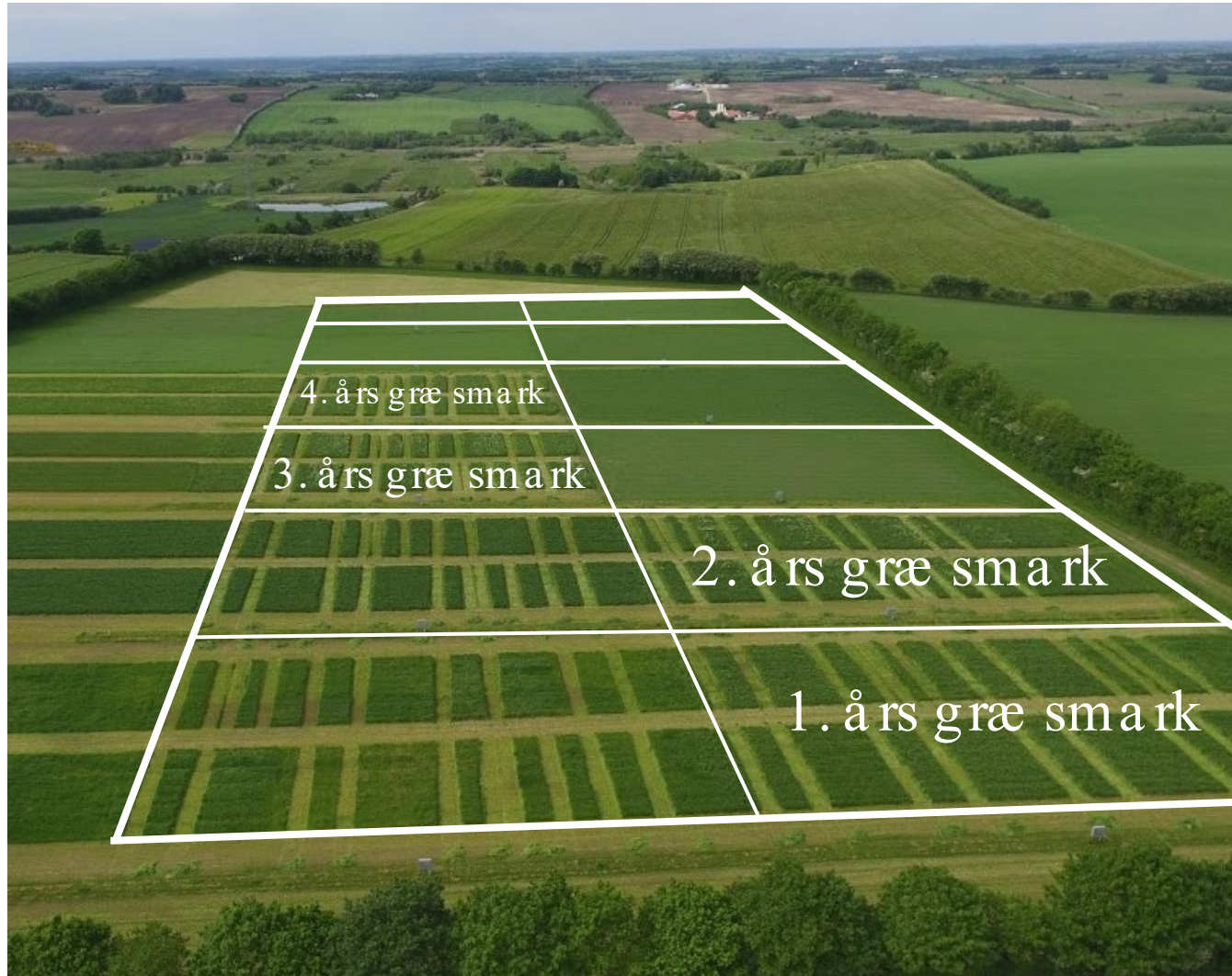

DET ØKOLOGISKE KVÆGSÆDSKIFTE FORSØG

*m. olieærddike

FORSØGSDESIGN

Billede: Overblik over forsøget i 2017.

INSTITUT FOR AGROØKOLOGI

AARHUS UNIVERSITET

ØKOLOGI-KONGRES
18. NOVEMBER 2025

JOHANNES LUND JENSEN
TENURE TRACK ADJUNKT

Sådan så det ud i 2017:

AP	AP
AP	AP
4y GC	AP
3y GC	AP
2y GC	2y GC
1y GC	1y GC

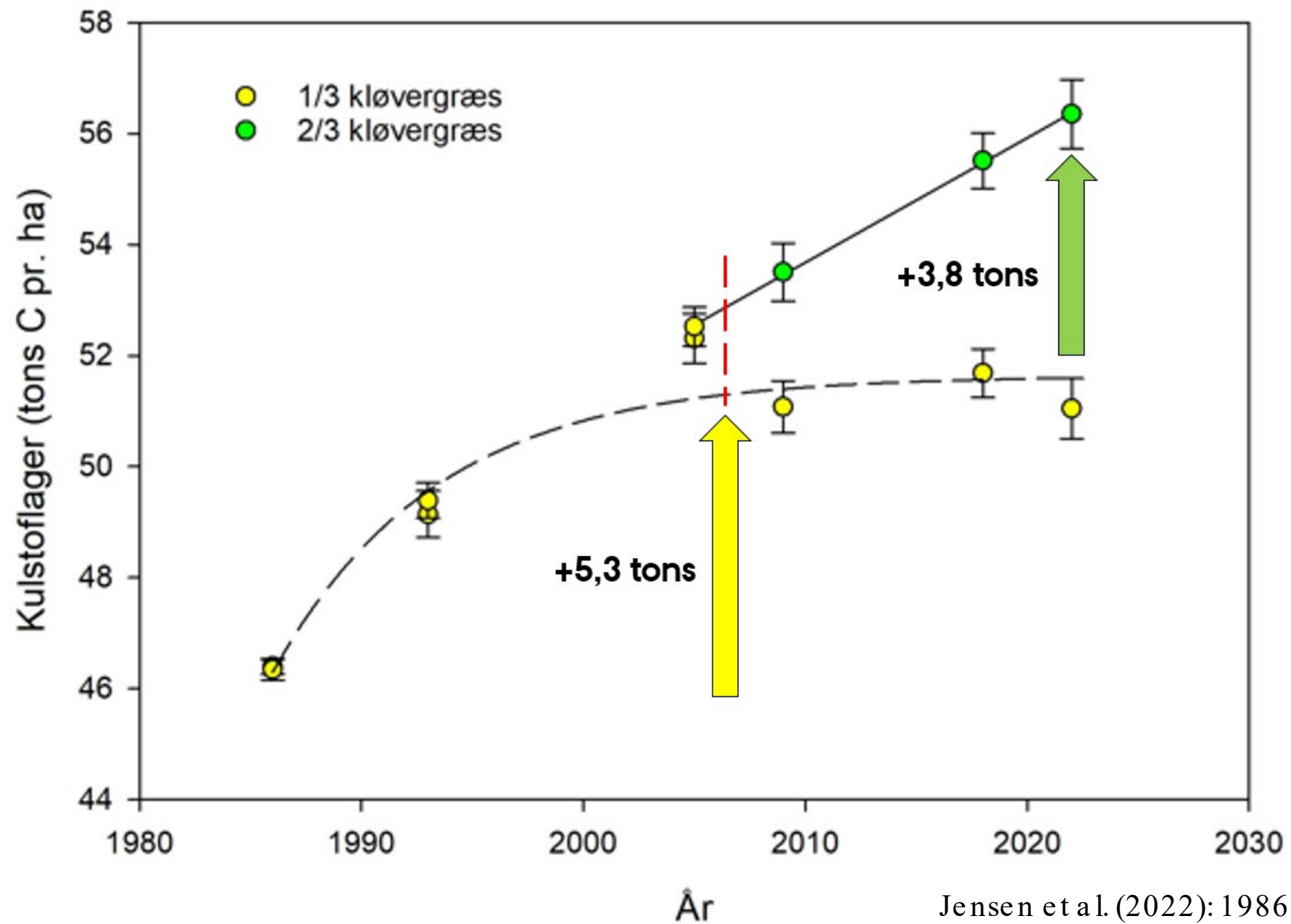

 1/3 Kløvergæs

 2/3 Kløvergæs

GC=Kløvergæs; AP=Enårig

KULSTOFLAGRINGSPOTENTIAL EFTER ÆNDRET DYRKNING

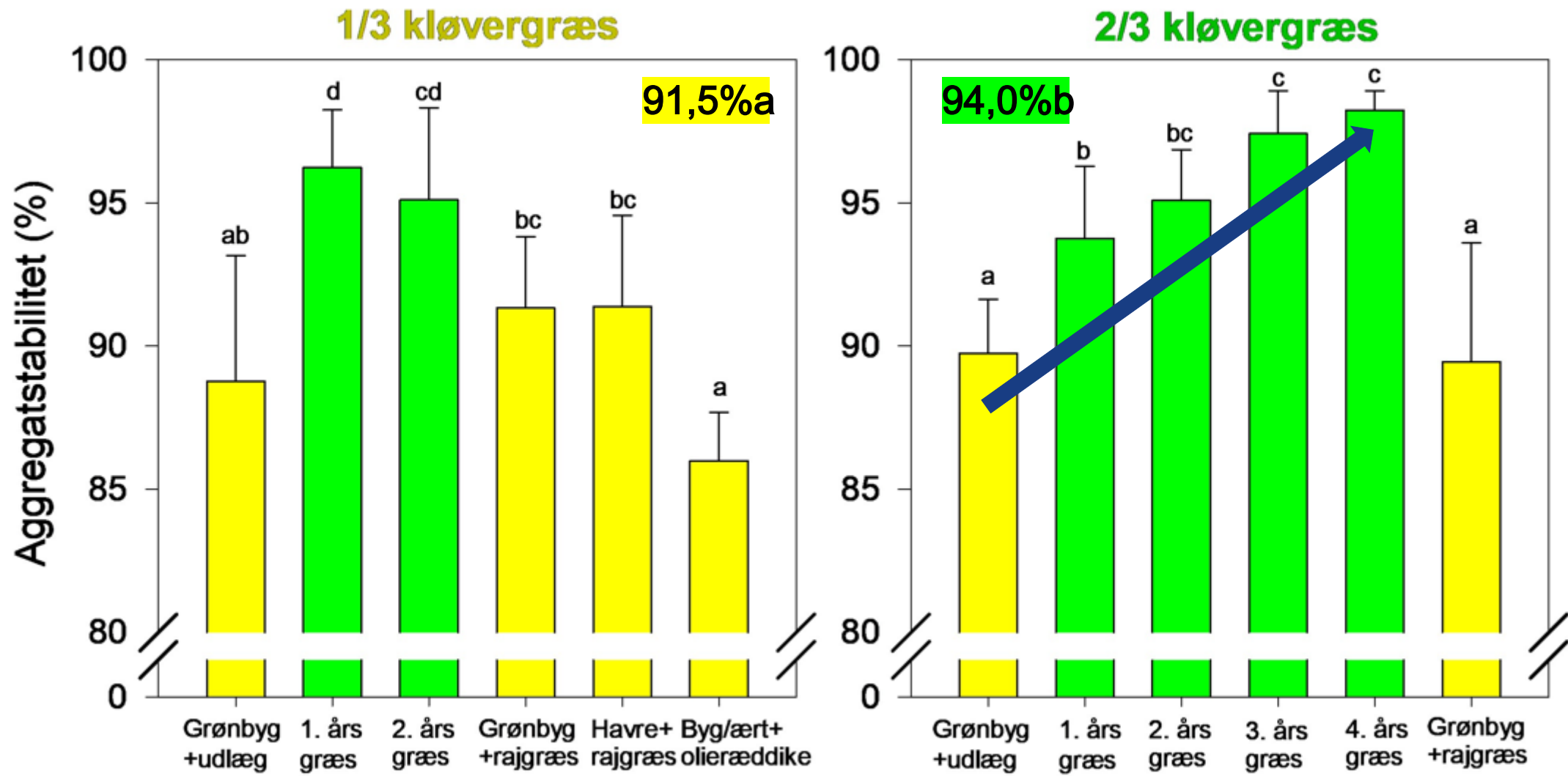

JORDSUNDHED AGGREGATSTABILITET

- Aggregatstabilitet → vigtig jordsundheds indikator
- Samtidig er det et mål for **jordens strukturstabilitet**
- Problemer i praksis som følge af **dårlig strukturstabilitet**:
 - Erosion
 - Skorpedannelse
 - Såbed med hårde knolde
→ dårlig etablering

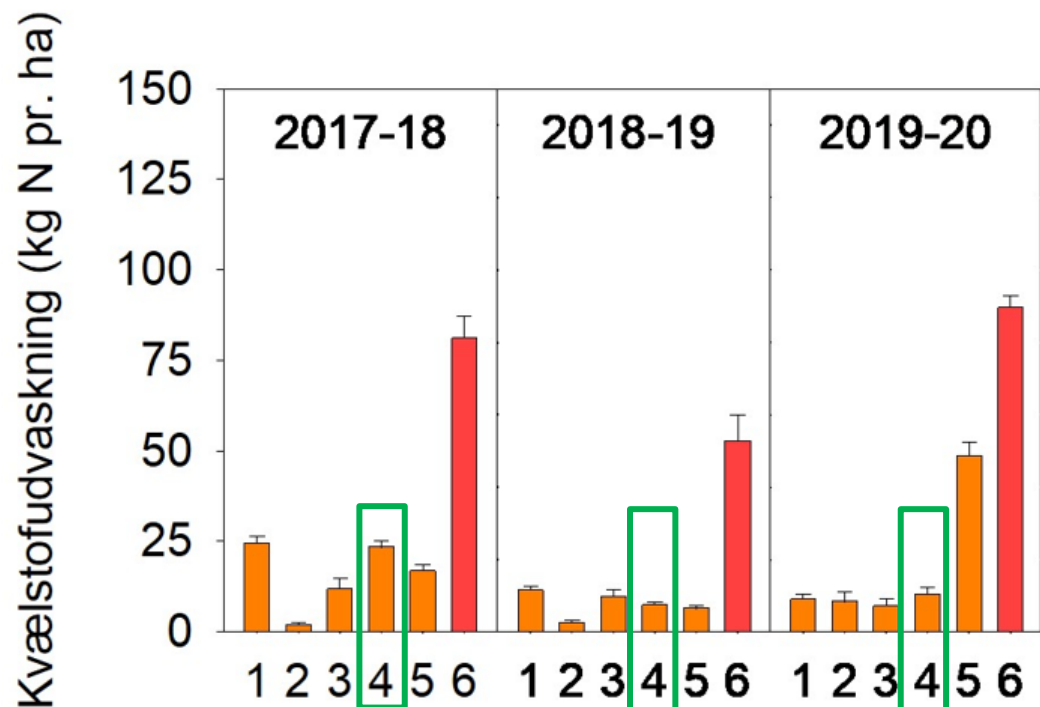
JORDSUNDHED AGGREGATSTABILITET

KVÆLSTOFUDVASKNING 2017-2025

- = Perioden 2017-2019:
Byg/ært til modenhed + sen etablering af rug
- = Perioden 2020-2024:
Byg/ært til helsæd + olieærddike midt august

- 1/3 kløvergræs:**
- 1 = Grønbyg+udlæg
 - 2 = 1. års græs
 - 3 = 2. års græs
 - 4 = **Grønbyg+rajræs**
 - 5 = Havre+rajræs
 - 6 = Byg/ært+olieærddike

↖ ↗
↕
Maj s m. efter afgrøde

INSTITUT FOR AGROØKOLOGI

AARHUS UNIVERSITET

ØKOLOGI-KONGRES
18. NOVEMBER 2025

JOHANNES LUND JENSEN
TENURE TRACK ADJUNKT

KVÆLSTOFUDVASKNING 2017-2025

2/3 kløvergræs:

1 = Grønbyg+udlæg

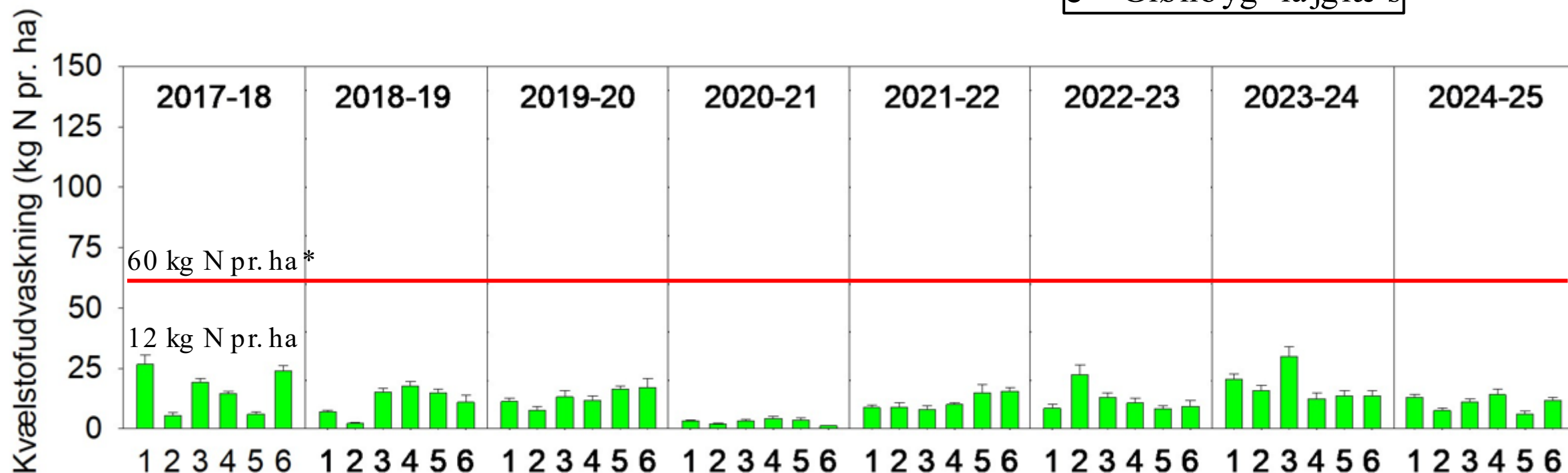
2 = 1. års græs

3 = 2. års græs

4 = 3. års græs

5 = 4. års græs

6 = Grønbyg+rajpgræs

INSTITUT FOR AGROØKOLOGI

AARHUS UNIVERSITET

ØKOLOGI-KONGRES
18. NOVEMBER 2025

JOHANNES LUND JENSEN
TENURE TRACK ADJUNKT

* Rolighed et al. (2025). Differentieret effekt af kvælstofvirkemidler. Rådgivningsnotat fra DCA, AU.

KONKLUSIONER

- **Græs i sædskiftet**
 - Klima virke middel
 - Sikrer en sund jord
- **Lav kvælstofudvaskning kan sikres i et frugtbart sædskifte:**
 - 1) Efter ompløjning af græs:
Grønbyg m. Italiensk rajgræs
 - 2) Rodkrudtsbekæmpelse:
Byg/ ært-helsæd, minisommerbrak,
Olieræddike etableret midt august

KONKLUSIONER

- Græs i sædskiftet
 - Klima virke middel
 - Sikrer en sund jord
 - Kvælstof virke middel
- Resultaterne kan ikke opgøres i korttidsforsøg
→ Kontinuitet er afgørende

TAK FOR OPMÆRKSOMHEDEN

SoilHeal

Ministeriet for Fødevarer,
Landbrug og Fiskeri

gudp

ICROFS
Organic RDD

Innovationscenter
for Økologisk Landbrug

Thise

MEJERI MED PASSION

INSTITUT FOR AGROØKOLOGI

AARHUS UNIVERSITET

ØKOLOGI-KONGRES
18. NOVEMBER 2025

JOHANNES LUND JENSEN
TENURE TRACK ADJUNKT

